

To: (10)(2e) <(10)(2e)> @rivm.nl
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)>, (10)(2e) <(10)(2e)> @rivm.nl
From: (10)(2e) <(10)(2e)>
Sent: Sun 5/3/2020 6:00:08 PM
Subject: FW: 2 vragen, waarvan 1 spoed over effect mondkapjesgebruik op compliance andere maatregelen
Received: Sun 5/3/2020 6:00:09 PM

Zie laatste alinea – (10)(2e) is 1 dag per week gedetacheerd bij het RIVM – betekent dit dat de persrichtlijnen van het RIVM zoals met onze wetenschappelijke adviesraad en ook met (10)(2e) hebben besproken ook op hem van toepassing zijn? Of kan hij wel de pers te woord staan enkel als hoogleraar van de UvA? Mijns inziens zou het eerste gelden, en omdat hij direct verbonden is aan het RIVM altijd ook met (10)(2e) moeten schakelen.

Hoor graag hoe jullie dit zien?

Groet, (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)>, (10)(2e) <(10)(2e)> <(10)(2e)> @uva.nl>
Sent: zaterdag 2 mei 2020 17:36
To: (10)(2e) <(10)(2e)> @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)> <(10)(2e)> @rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)> @rivm.nl>
Subject: Re: 2 vragen, waarvan 1 spoed over effect mondkapjesgebruik op compliance andere maatregelen

Hi (10)(2e),

Mijn eerste associatie wat betreft de invloed op compliance is risk compensation: Het fenomeen dat veiligheidsmaatregelen leiden tot meer risicovol gedrag omdat mensen zich beschermd voelen en (al dan niet bewust) denken het zich te kunnen veroorloven. Zie hier voor een overzichtspaper: <https://injuryprevention.bmj.com/content/injuryprev/6/2/82.full.pdf>

Er is veel onderzoek naar dit fenomeen gedaan, onder meer in relatie tot fietshelmen (<https://injuryprevention.bmj.com/content/injuryprev/7/2/89.full.pdf>) airbags (<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0001457596000838>), verlichting op autowegen (https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0001457599000111?casa_token=w36IMWZy7h0AAAAA:k6kgTnVeksMPW9F4C26K1g8_nwjMF4vjnUdApHs5e1c1LB3-b75F-WQXXqRAhGQnmAJg-xAd6-l) en autogordels (<https://link.springer.com/article/10.1007/BF00057886>).

In een medische context is het onderzocht in relatie tot HIV behandelingen, waar de vooruitgang in de behandelbaarheid van HIV kan leiden tot meer risicovol seksueel gedrag: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11904-007-0024-7.pdf>

Dat risicocompensatie bestaat is evident. De vraag is natuurlijk of het ook optreedt in relatie tot mondkapjes, al zou ik voorspellen van wel. Ik vermoed dat mensen die zich beschermd wanen door een mondkapje ook meer risico gaan nemen en bv minder aan social distancing doen. Of dat een probleem is is natuurlijk nog maar de vraag want als de daadwerkelijke bescherming groter is dan de toename in risicogedrag dan kan het netto alsnog gunstig uitvallen. Die balans valt wellicht minder gunstig uit als mensen ongedeelde mondkapjes gebruiken die enkel de suggestie van veiligheid bieden.

Ik cc (10)(2e) ook in deze mail omdat ik denk dat dit misschien een aardige casus is om te onderzoeken in WP6 ook.

De andere vraag is wat het effect zal zijn van een ander beleid in (10)(2e) en (10)(2e) dan in NL. Ik heb daar geen andere inhoudelijke associaties bij dan dat vertrouwen in RIVM/overheid een nog belangrijkere predictor van naleving wordt bij dergelijke discrepanties. Ik ben volgende week te gast in een podcast van (10)(2e) om te praten over (10)(2e) (10)(2e). Ik kan daar zitten met alleen mijn UvA pet op en zonder terughoudendheid spreken, maar ik kan ook betrokkenheid bij het RIVM noemen. Ik had vorige week ook een interview met het AD (<https://www.ad.nl/binnenland/>, (10)(2e) en toen heb ik mijn betrokkenheid bij het RIVM niet laten noemen omdat ik niet over eieren wilde lopen. Wat is het beleid hier?

Groet,

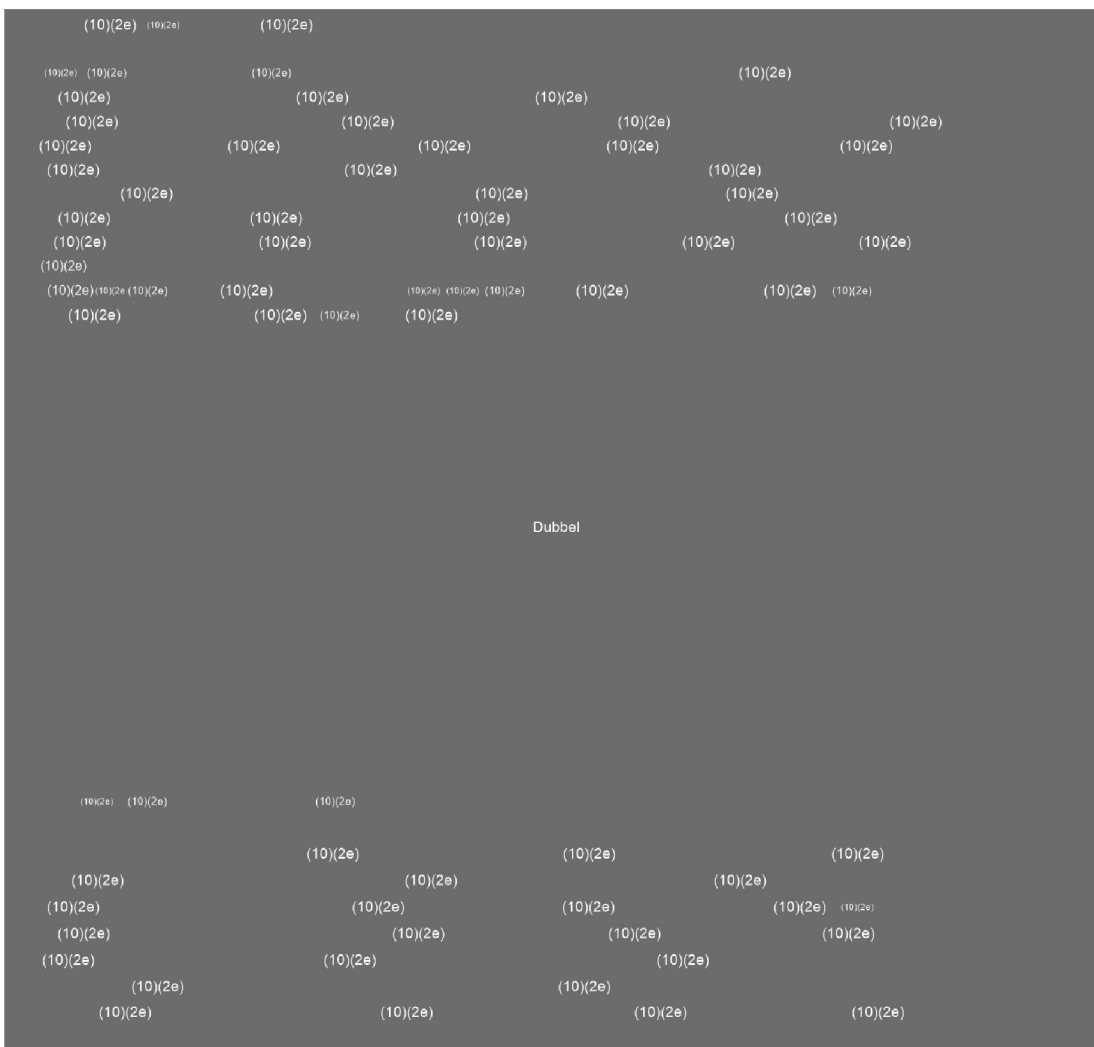
(10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Date: Saturday, 2 May 2020 at 14:45
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, "(10)(2e)", (10)(2e) <(10)(2e)@uva.nl>
Subject: FW: 2 vragen, waarvan 1 spoed over effect mondkapjesgebruik op compliance andere maatregelen

Ha (10)(2e),

Ook voor jou zie onderste mail – vanuit jouw expertise ook nog idee over mondkapjes vraag?
Ben benieuwd

Groet, (10)(2e)

Hierna 3 pagina's verwijderd ivm dubbel.